

Śri Dipamkara Atisia
Lampa na ścieżce do Przebudzenia

W języku tybetańskim: *dziangciub lam-gi drynma*

W sanskrycie: *bodhi-patha-pra-dipam*

Składam pokłon Wiecznie Młodemu Bodhisattwie Mańdziuśriemu.

1. Zwycięzcom z trzech czasów, a także ich Dharmie oraz zgromadzeniu Sanghi z szacunkiem składam pokłon. Na prośbę mego dobrego ucznia, Dziangciuba-Y, zapalę lampę rozjaśniającą ścieżkę ku Przebudzeniu.
2. Są trzy rodzaje osób: zwyczajne, pośrednie i najwybitniejsze. Opiszę zatem jakie cechy wyraźnie ich od siebie odróżniają.
3. Ten, kto różnymi sposobami dąży tylko do samsarycznego szczęścia dla swego własnego pożytku, jest zwyczajną osobą.
4. Ten, kto odwraca się od szczęścia w egzystencji oraz od negatywnych czynów, i szuka jedynie wygaśnięcia dla siebie, jest pośrednią osobą.
5. Ten zaś, kto pragnie usunąć u innych wszelkie cierpienia, tak jakby były jego własnymi, ma najwyższy potencjał.
6. Zatem tym wspaniałym istotom, które pragną najwyższego Przebudzenia, wyjaśnię doskonałe metody przekazywane przez Lamów.
7. Przed posągami lub malowidłami doskonałych Buddów, stupami i świętymi [symbolami Dharmy] ofiaruj kwiaty i kadzidła lub inne dary, jakimi dysponujesz.
8. Następnie, recytuj modlitwę siedmiu gałęzi wyrażoną w *Modlitwie o doskonałe postępowanie*, z postanowieniem, że nie zawrócisz, póki nie osiągniesz esencji Przebudzenia,
9. Po czym z wielką wiarą w Trzy Klejnoty, klękaj na jednym kolanie, złóż dłonie i najpierw trzykrotnie przyjmij Schronienie.

10. Następnie z miłą dobrą
spójrz wszystkie istoty
w trzech niższych światach,
na ich cierpienia narodzin, śmierci i inne.
11. Niech to obudzi w Tobie pragnienie,
by uwolnić wszystkie istoty od cierpienia bólu,
od cierpienia i przyczyn cierpienia,
oraz niezłomne postanowienie osiągnięcia Przebudzenia.
12. Pożytki z obudzenia takiej postawy aspiracji
zostały w pełni opisane
przez Majtreję w sutrze
nazywanej *Szeregiem pni (Gandawjuha)*.
13. Jeżeli ją przeczytałeś lub usłyszałeś od Lamy
o niezmiernych korzyściach płynących z doskonałej Bodhicitty,
to, aby ją w sobie rozwinąć,
pobudzaj ją w umyśle wciąż i wciąż.
14. Wielka zasługa płynąca z tego
została dobrze opisana w *Sutrze powstałej na prośbę Wiradatty*.
Zawarte w niej podsumowanie ma zaledwie trzy strofy,
więc je tutaj przytoczę:
15. „Gdyby zasługa płynąca z bodhicitty
przybrała fizyczną formę,
wypełniłaby całą przestrzeń,
a nawet jeszcze więcej.
16. Gdyby ktoś wypełnił Krainy Buddów
klejnotami tak licznymi
jak wiele jest ziaren piasku w Gangesie
i ofiarował je Opiekunom Świata,
17. to i tak o wiele szlachetniejszy dar stworzy ten,
kto złożony dłońmi
obudzi w sobie bodhicittę,
gdyż jest ona bezgraniczna.”
18. Gdy pojawi się w Tobie bodhicitta aspiracji,
nie szczędź wysiłków, by ją w pełni rozwinąć.
Więc, aby pamiętać o niej w tym i kolejnych żywotach,
dokładnie przestrzegaj pouczeń.
19. Bez ślubowań bodhicitty zastosowania,
bodhicitta aspiracji nie będzie wzrastać.
Jeśli chcesz rozwijać w sobie pragnienie doskonałego Przebudzenia,
z entuzjazmem przyjmij te ślubowania.

20. Ci, którzy utrzymują którekolwiek z siedmiu ślubowań pratimoksha, w przeciwieństwie do innych, mają odpowiednie warunki do przyjęcia ślubowania Bodhisattwy.
21. Siedem klas ślubowań pratimoksha objaśnił Tathagata. Najlepszym z nich jest chwalebne czyste postępowanie w pełni wyświęconej mnicha.
22. Zgodnie z rytuałem opisanym w rozdziale o moralności w *Bodhisattwabhumi*, należy przyjąć ślubowanie od dobrego, obdarzonego właściwościami Lamy.
23. Ten, kto jest dobrym Lamą, potrafi przeprowadzić ceremonię ślubowań i sam ich przestrzega, więc posiada pewność i współczucie, by ich udzielić.
24. Jeśli jednak nie mógłbyś spotkać Lamy o takich właściwościach, wyjaśnię również inny poprawny sposób przyjęcia ślubowań.
25. Opiszę prostymi słowami, zgodnie ze strofami sutry: *„Ozdoba czystej krainy Mańdziuśriego”*, jak przed wiekami Mańdziuśri, będący wtedy Amba-radżą, obudził w sobie bodhicittę:
26. „W obecności Opiekunów wyrażam pragnienie osiągnięcia pełnego Przebudzenia. Zapraszam wszystkie istoty jako mych gości – wyzwolę was wszystkie z samsary!
27. Od tej chwili, aż do czasu, gdy osiągnę Przebudzenie, porzucę szkodliwe myśli: złą wolę, gniew, skąpstwo i zazdrość.
28. Będę żyć w czystości, porzucę złe działania i pożądanie, z radością będę przestrzegać ślubowań etycznych i będę podążał śladem Buddów.
29. Nie jest mym zamiarem osiągnięcie dla siebie jak najszybciej Przebudzenia. Ale dla dobra nawet jednej istoty Pozostanę w tyle do ostatniej chwili.

30. Oczyszczę nieskończoną ilość niewyobrażalnych krain i przejawię się w dziesięciu kierunkach dla każdego, kto wezwie me imię.
31. Oczyszczę wszelkie me działania ciała i mowy, jak też wszystkie aktywności umysłu. Nigdy nie uczynię niczego złego.”
32. Jeśli utrzymując ślubowanie bodhiczitty zastosowania właściwie praktykujesz trzy rodzaje etyczności, będące źródłem czystości ciała, mowy i umysłu, to nabierzesz coraz większego szacunku dla trzech rodzajów etyczności.
33. Wysiłek dotrzymywania ślubowań Bodhisattwy z intencją osiągnięcia doskonale czystego Przebudzenia, sprawi, że praktyka dwóch nagromadzeń prowadząca ku niemu zostanie doprowadzona do doskonałości.
34. Wszyscy Buddowie wyjaśniali, że dwa nagromadzenia, których naturą są zasługi i pradźnia, staną się całkowicie doskonałe dzięki rozwinięciu nadzwyczajnego postrzegania.
35. Jak pisklę, które nie rozwinęło jeszcze skrzydeł, nie wzniesie się ku niebu, tak, jeśli nie posiadasz mocy nadzwyczajnego postrzegania, nie jesteś w stanie działać dla dobra istot.
36. Ci, którzy dysponują nadzwyczajnym postrzeganiem, w ciągu jednej doby mogą zebrać zasługę tak wielką, że inni nie byliby w stanie jej zgromadzić nawet w ciągu stu żywotów.
37. Aby szybko zebrać nagromadzenia prowadzące do Przebudzenia musisz z wysiłkiem i bez lenistwa, rozwiniąć zdolność nadzwyczajnego postrzegania.
38. Bez osiągnięcia spoczywania w wyciszeniu (szine) nadzwyczajne postrzeżenie nie pojawi się. Zatem, by osiągnąć spoczywanie w wyciszeniu, powtarzaj swe dążenie wciąż i wciąż.
39. Jeżeli czynniki [potrzebne] do spoczywania w wyciszeniu są słabe, to nawet jeśli medytujesz mozolnie przez tysiąc lat, i tak nie osiągniesz samadhi.

40. Zatem stworzywszy czynniki opisane
w *Rozdziale o samadhi*,
osadź swój umysł w jednym punkcie,
na jakimś szlachetnym obiekcie.
41. Kiedy jogin rozwinie wyciszenie umysłu,
osiągnie przez to nadzwyczajne postrzeganie.
Lecz bez praktyki paramity pradžni
nie usunie zaciemnień umysłu.
42. Aby usunąć wszelkie zasłony
emocjonalnych splamień i błędnego postrzegania,
powinieneś stale praktykować jogę
paramity pradžni.
43. Pradžnia pozbawiona zręcznych metod,
jak i metody pozbawione pradžni,
są tym, co nas wiąże.
Dlatego nie zaniechaj żadnego z tych dwóch.
44. Aby rozwiać wątpliwości
co do pradžni i metod,
wyjaśnię wyraźną różnicę,
jaka między nimi istnieje.
45. Z wyjątkiem paramity pradžni,
paramita szczodrości i pozostałe
wszystkie inne cnoty,
opisane są przez Zwycięzców jako zręczne metody.
46. Ten, kto dzięki mocy praktyki zręcznych metod,
praktykuje pradžnię,
szybko osiągnie Przebudzenie.
Jednak sama medytacja na brak samoistnego bytu nie wystarczy.
47. Zrozumienie, że skandhy, dhatu i ajatany
są niezrodzone
i w swej naturze są puste,
jest określane mianem pradžni.
48. Coś co istnieje, nie może powstać,
a coś, co nie istnieje, jest jak napowietrzny kwiat.
Ponieważ oba są absurdem,
dlatego też nic nie powstaje z ich połączenia.
49. Nic nie powstaje samo z siebie,
ani z czegoś innego, ani z obu naraz,
ani bez przyczyny, dlatego
w swej istocie wszystko jest pozbawione własnej natury.

50. Podobnie, analizując zjawiska,
czy są jedną rzeczą czy wieloma,
zobaczysz, że nie mają żadnej esencji
i nabierzesz pewności, że nie mają własnej natury.
51. Rozumowanie zawarte w *Siedemdziesięciu strofach o pustości*
lub w *Rdzennym tekście o madhjamace* i innych tekstach
wyjaśnia, jak ustalić, że pustota
jest naturą wszystkich zjawisk.
52. Na ten temat napisano wiele tekstów,
których tu nie przytaczam.
Dla potrzeb medytacji wyjaśniłem jedynie
wnioski z nich płynące.
53. Nie można znaleźć niezależnej natury,
żadnych zjawisk, bez wyjątku.
Medytowanie na brak ich samoistnego bytu
jest praktyką pradžni.
54. Tak jak poprzez pradžnię widzisz brak
niezależnej natury zjawisk,
tak podobnie analizuj samą pradžnię,
i medytuj poza pojęciowym myśleniem.
55. Naturą egzystencji – powstałej z pojęciowego myślenia –
jest pojęciowe myślenie.
Zatem porzucenie go, bez wyjątku,
jest najwyższą Nirwaną.
56. Pojęciowe myślenie to wielka niewiedza,
która utrzymuje nas w oceanie samsary.
Przez spoczywanie w pozapojęciowym samadhi
jasno ukazuje się to, co pozapojęciowe, co jest jak przestrzeń.
57. Kiedy Bodhisattwa, poza pojęciowym myśleniem
kontempluje te prawdziwe nauki,
pozbędzie się pojęciowego myślenia, które jest trudne do porzucenia,
i stopniowo osiągnie stan wolny od pojęć.
58. Kiedy przez studiowanie tekstów i logiczne rozumowanie
osiągniesz pewność, że zjawiska są niezrodzone
i pozbawione własnej natury,
medytuj poza pojęciowym myśleniem.
59. Medytując w ten sposób na takłość,
stopniowo dotrzesz do poziomu „ciepła” i pozostałych,
aż osiągniesz „wielką radość”
i niedługo dotrzesz do Stanu Buddy.

60. Jeżeli zaś chcesz dzięki mocy mantr,
poprzez uspokajanie, pomnażanie i inne
osiągnąć „dobrą wazę”
oraz osiem wielkich siddhi,
61. jak też z łatwością zebrać
nagromadzenia do Przebudzenia
i jeśli chcesz praktykować tajemne mantry,
nauczane w krija, czarja i pozostałych tantrach,
62. to po to, by otrzymać abhiszekę mistrza,
przynieś zadowolenie autentycznemu Lamie
poprzez usługiwanie, wartościowe dary i tym podobne,
jak i spełnianie jego wszystkich zaleceń.
63. Kiedy zadowolisz Lamę
i udzieli ci on pełnej abhiszeki mistrza,
zostaniesz oczyszczony z wszelkich negatywności
i zdolny do osiągnięcia siddhi.
64. Na stronach *Wielkiej Tantry Pierwotnego Buddy*
wyraźnie zabrania się
udzielania abhiszek sekretnej i pradźni
tym, którzy utrzymują ślubowania czystości.
65. Gdybyś przyjął te abhiszeki
mając ślubowania czystości,
i wykonywał zakazane działania,
złamałbyś swoje ślubowania dyscypliny.
66. Dopuściłbyś się upadku,
który zniszczyłby praktykę dyscypliny.
Z pewnością odrodziłbyś się w niższych światach
i zniweczył szanse urzeczywistnienia.
67. Nie jest jednak błędem, by ten, kto otrzymał abhiszekę mistrza
i posiada wiedzę o istocie tego, słuchał nauk tantr i je wyjaśniał,
wykonywał rytuały ofiar ognia
oraz inne praktyki ofiarne i im podobne.
68. Ja, Starszy Śri Dipamkara,
na prośbę Dziangciuba-Y,
spisałem to krótkie objaśnienie ścieżki do Przebudzenia
na podstawie tego, czego dowiedziałem się z sutr i innych nauk.

To kończy *Lampę oświetlającą ścieżkę ku Przebudzeniu*, napisaną przez Aczarję Śri Dipamkarę (Atiśę).

Przekładu, weryfikacji i ukończenia dokonał indyjski opat we własnej osobie oraz wielki edytor i tłumacz, bhikszu Gele Lodro. Mangalam. Nauki te zostały spisane w Tholing, głównej świątyni Szang Szungu.

Na język polski przełożył: Lama Rinczen. Tłumaczenie robocze. Grabnik, sierpień 2020 r.